

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2026 m. gegužės 4 d. Nr. 21RE-430

(AG-268/02-2026)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Eglės Bilevičiūtės, Žydrūno Plytniko ir Ingridos Sabaliauskienės (Komisijos posėdžio pirmininkė ir pranešėja),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos Asmens X skundą dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Socialinių išmokų skyriaus sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Asmuo X (toliau – ir pareiškėja) skundu Komisijos prašo panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (toliau – ir Administracija, atsakovė) Socialinių išmokų skyriaus 2026 m. sausio 21 d. sprendimą Nr. 6332 (Komisijos pastaba: „Sprendimas dėl Asmens X individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos už (duomenys neskelbtini) neskyrimo“) (toliau – ir Sprendimas) ir įpareigoti Administracijos Socialinių išmokų skyrių per Komisijos nustatytą laiką priimti naują teisėtą ir pagrįstą sprendimą.

Pareiškėja su Sprendimu nesutinka. Paaiškina, kad pareiškėjos šeimai buvo išduoti leidimai laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje. Pareiškėjai 2025 m. kovo 25 d. buvo išduotas leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikos įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties (toliau – ir UTPĮ) 40 straipsnio 1 dalies 8 punkto pagrindu. (duomenys neskelbtini) 2025 m. sausio 21 d. buvo išduotas leidimas laikinai gyventi su žyma „Laikinoji apsauga“ UTPĮ 40 straipsnio 1 dalies 10 punkto pagrindu. (duomenys neskelbtini) 2025 m. rugsėjo 4 d. buvo išduotas leidimas laikinai gyventi UTPĮ 40 straipsnio 1 dalies 8 punkto pagrindu. (duomenys neskelbtini) 2024 m. rugpjūčio 19 d. buvo išduotas leidimas laikinai gyventi UTPĮ 40 straipsnio 1 dalies 4 punkto ir 44 straipsnio 1 dalies 2 punkto pagrindu.

Pareiškėja pažymi, kad Sprendime konstatuota tik tai, kad (duomenys neskelbtini) 2025 m. rugsėjo 4 d. buvo išduotas leidimas laikinai gyventi, tačiau visiškai neatskleista, kokių pagrindu šis leidimas išduotas (ar tai laikinoji apsauga, papildoma apsauga, humanitariniai pagrindai ir pan.). Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo (toliau – Įstatymas) 1 straipsnio 2 dalies 4, 5 ir 9 punktai sieja teisę į kompensaciją ne su abstrakčiu „leidimu laikinai gyventi“, o su konkrečiomis užsieniečių kategorijomis. Todėl Sprendimas, kuriame nenurodyta, kodėl „leidimas laikinai gyventi“ nepatenka į minėtas Įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas grupes, laikytinas nepakankamai motyvuotu.

Tikslinės kompensacijos yra socialinės apsaugos priemonė, skirta asmenims su dideliu pagalbos poreikiu, todėl aiškinant Įstatymo 1 straipsnio 2 dalies nuostatas dėl užsieniečių, turi būti vadovaujama ne vien lingvistiniu, bet ir sisteminiu aiškinimu. Jeigu (duomenys neskelbtini) leidimas laikinai gyventi yra susietas su apsauga nuo karo, persekiojimo ar pan., tai pagal Įstatymo tikslą ir užsieniečių bei jų vaikų socialinės apsaugos poreikį tokie asmenys turėtų būti prilyginami Įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje nurodytiems užsieniečiams, kuriems tikslinės kompensacijos

skiriamos. Atsižvelgiant į tai, priimant Sprendimą, buvo ne iki galo iširtos ir įvertintos visos reikšmingos faktinės aplinkybės.

Sprendime iš esmės tik perfrazuotos Įstatymo nuostatos, nurodant, kokiems užsieniečiams kompensacijos skiriamos, tačiau nėra jokio individualizuoto pagrindimo, kodėl būtent konkrečiai pareiškėjai buvo nuspręsta neskirti tikslinės kompensacijos už (duomenys neskelbtini). Pareiškėjos teigimu, vien kitokio pagrindo nurodymas dokumente neturėtų panaikinti teisės gauti tikslinę kompensaciją, padedančią užtikrinti asmenų su negalia individualių poreikių tenkinimą ir (ar) kompensuoti išlaidas, patirtas tenkinant asmenų su negalia individualiuosius poreikius. Tai akivaizdžiai prieštarauja sąžiningumo, teisingumo principams ir vaiko interesams.

Atsakovė Administracija atsiliepime nurodė, kad su skundu nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė paaiškina, kad tikslinių kompensacijų skyrimą ir mokėjimą reglamentuoja Įstatymas, o kreipimosi sąlygas nustato Kreipimosi dėl tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo, tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. A1-39 „Dėl Kreipimosi dėl tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo, tikslinių kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Tikslinės kompensacijos skyrimo ir mokėjimo tvarką Administracijoje nustato Individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašas, patvirtintas Administracijos direktoriaus 2023 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. 30-1769/23 „Dėl individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijų skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašo tvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas). Atsakovė remiasi Įstatymo 1 straipsnio 1 dalimi, 3 straipsnio 1 dalimi; pažymi, kad atsižvelgiant į šį reglamentavimą, išmokos gavėju laikytinas pareiškėjos nepilnametis sūnus (duomenys neskelbtini), kuriam Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Agentūra) nuo (duomenys neskelbtini) iki (duomenys neskelbtini) nustatė individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos pirmo lygio poreikį. Atsakovė pažymi, kad pagal Įstatymo 1 straipsnio 2 dalies reglamentavimą, pareiškėjos sūnus (duomenys neskelbtini) nepatenka į remtinų užsieniečių kategorijas. Į Įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje minėtą sąrašą neįtraukti užsieniečiai, turintys kitokius laikinus leidimus gyventi – pavyzdžiui, šeimos susijungimo, studijų, humanitariniais ar kitais pagrindais. Pareiškėjos sūnui leidimas laikinai gyventi yra išduotas UTPI 40 straipsnio 1 dalies 8 punkto pagrindu. Nors UTPI 40 straipsnio 1 dalies 8 punktas taip pat susijęs su humanitarinėmis aplinkybėmis, jis nėra tapatinamas su laikinosios apsaugos ar prieglobsčio statusu. Todėl asmenys, turintys leidimą pagal UTPI 40 straipsnio 1 dalies 8 punktą, nepatenka į Įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 4, 5 ar 9 punktuose nurodytas remtinas užsieniečių kategorijas. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjos sūnus (duomenys neskelbtini) neatitinka Įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 4, 5 ir 9 punkte nustatytų sąlygų, jam (ar jo įstatyminiam atstovui) negali būti skirta tikslinė kompensacija.

Pareiškėja skunde nurodo, kad Sprendime neįvertinta visa šeimos situacija – pavyzdžiui, kad kiti šeimos nariai turi leidimus gyventi, išduotus dėl laikinosios apsaugos ar kitų pagrindų, susijusių su humanitariniais motyvais. Atsakovė pažymi, kad pagal Įstatymo 3 straipsnio 1 dalį, teisę gauti tikslinę kompensaciją turi asmenys, kuriems Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo nustatyta tvarka nustatytas individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis, todėl šiuo konkrečiu atveju vertinamos tikslinės kompensacijos gavėjo statusas, o ne kitų šeimos narių.

Atsižvelgiant į pareiškėjos skundo argumentus dėl sisteminio įstatymo aiškinimo ir vaiko interesų viršenybės principo, pažymi, kad viešojo administravimo subjektai privalo veikti tik įstatymo ribose. Nors Įstatymo tikslas – užtikrinti asmenų su negalia individualių poreikių tenkinimą, įstatymų leidėjas aiškiai apibrėžė, kokiems užsieniečiams (kokį statusą turintiems užsieniečiams) taikomas Įstatymas. Sisteminio aiškinimo principas negali būti taikomas taip, kad būtų išplėsta įstatymo taikymo apimtis, nes tai prieštarautų teisėtumo ir įstatymo viršenybės principams. Vaiko interesų viršenybės principas, nors ir svarbus, negali būti taikomas taip, kad būtų suteikiamos teisės, kurių Įstatymas nenumato. Tokiais atvejais, sprendimų priėmimas už Įstatymo ribų, reikštų piktnaudžiavimą diskrecija ir galėtų būti laikomas neteisėtu.

Socialinių išmokų skyrius ne tik atsakingai ir skrupulingai įvertino faktines aplinkybes, tačiau ir įvertino faktinių aplinkybių bei galiojančio teisinio reglamentavimo santykį, t. y. ar gali pareiškėjos prašymas būti tenkinamas, egzistuojant tokioms faktinėms aplinkybėms ir esant tokiam galiojančiam teisiniui reguliavimui. Sprendime ir pranešime apie priimtą Sprendimą nurodomas galiojantis teisinis reguliavimas ir išdėstomos priežastys, dėl kurių pareiškėjos prašymas negali būti patenkintas. Socialinių išmokų skyrius detaliai išanalizavo faktines aplinkybes ir pateikė atitinkamas nuorodas į teisės aktus. Sprendimas yra pagrįstas ir argumentuotas. Sprendimą priėmė Socialinių išmokų skyriaus Išmokų skyrimo poskyrio vyriausioji specialistė, kuriai suteiktas įgaliojimas priimti skundžiamą Sprendimą; atsakovė remiasi Tvarkos aprašo 15.1 papunkčiu, pareiškėjos prašymą nagrinėjusio Socialinių išmokų skyriaus Išmokų skyrimo poskyrio vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymo, patvirtinto Administracijos direktoriaus 2025 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. 40-513/25 „Dėl Socialinių išmokų skyriaus ir jo poskyrių pareigybų aprašymų tvirtinimo“ (toliau – Pareigybės aprašymas) (atsakovė pateikė nuorodą į šį Pareigybės aprašymą), 11 punktu. Mano, kad priimtas teisėtas bei pagrįstas sprendimas, atitinkantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo (toliau – VAĮ) 10 straipsnio reikalavimus, o pareiškėja skunde nepateikė argumentų, kurie pagrįstų Sprendimo neatitikimą teisės aktų reikalavimams, nemotyvuotumą ar nepagrįstumą.

Pareiškėja pateikė papildomus paaiškinimus, nurodė, kad nesutinka su atsiliepimu. Nors atsakovė remiasi formaliu teisiniu reglamentavimu, pareiškėja prašo Komisijos įvertinti situaciją plačiau – atsižvelgiant į vaiko interesus, humaniškumo principą bei faktines aplinkybes. Pareiškėjos sūnui nustatytas individualios pagalbos poreikis, kuris patvirtina realų pagalbos būtinumą. Prašoma kompensacija yra susijusi su būtinų paslaugų užtikrinimu, o ne su formaliu statusu. Vaikas faktiškai gyvena Lietuvoje, yra registruotas ir turi teisę į apsaugą bei priežiūrą. Todėl vien tik teisinio statuso pagrindu atsisakymas skirti kompensaciją neatitinka vaiko interesų viršenybės principo. Prašo Komisijos įvertinti ne tik formalų teisės normų taikymą, bet ir realias gyvenimo aplinkybes bei priimti sprendimą, kuris užtikrintų vaiko gerovę. Prašo tenkinti skundą ir panaikinti skundžiamą Sprendimą.

Skundas atmestinas

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Administracijos Socialinių išmokų skyriaus 2026 m. sausio 21 d. priimto Sprendimo teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Remiantis bylos medžiaga, nustatyta, kad (duomenys neskelbtini) vardu (prašyme nurodomas kaip asmuo, pageidaujantis gauti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją) pareiškėja užpildė ir pateikė Administracijai 2026 m. sausio 20 d. prašymą Nr. 5586 skirti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją (toliau – Prašymas), kuriuo prašoma skirti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją asmeniui, kuriam nustatytas individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos pirmo lygio poreikis.

Administracijos Socialinių išmokų skyrius 2026 m. sausio 21 d. priėmė Sprendimą, kuriuo, vadovaujantis Įstatymo 1 straipsnio 2 dalimi, nusprendė neskirti pareiškėjai individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos (toliau – ir tikslinė kompensacija) už (duomenys neskelbtini), gim. (duomenys neskelbtini), nuo (duomenys neskelbtini) iki (duomenys neskelbtini), nes Administracijos Socialinių išmokų skyriui pateiktų dokumentų ir duomenų pagrindu nustatyta, (duomenys neskelbtini) (duomenys neskelbtini) yra išduotas leidimas laikinai gyventi – tikslinės kompensacijos skiriamos, esant Įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 4, 5 ir 9 punkte nurodytoms aplinkybėms, užsieniečiams, turintiems Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi Europos Sąjungoje arba užsieniečiams, kuriems suteiktas prieglobstis arba laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje, taip pat užsieniečiams, kuriems leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje išduotas kaip ketinantiems dirbti Lietuvos Respublikoje aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą.

Administracijos Socialinių išmokų skyriaus Išmokų skyrimo poskyrio vyriausioji specialistė, priėmusi Sprendimą, išsiuntė jį pareiškėjai 2026 m. sausio 21 d. raštu Nr. A740-165/26.

Pareiškėja su Administracijos Socialinių išmokų skyriaus priimtu Sprendimu nesutinka ir prašo jį panaikinti.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Įstatymas.

Įstatymo tikslas – reglamentuoti tikslines individualios pagalbos teikimo išlaidų ir lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijas (toliau – ir tikslinės kompensacijos), padedančias užtikrinti asmenų su negalia individualiųjų poreikių tenkinimą ir (ar) kompensuoti išlaidas, patirtas tenkinant asmenų su negalia individualiuosius poreikius, nustatyti asmenis, turinčius teisę gauti tikslines kompensacijas, tikslinių kompensacijų dydžius, jų finansavimo šaltinį, skyrimo ir mokėjimo tvarką (Įstatymo 1 straipsnio 1 dalis). Įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Įstatymas taikomas Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaravusiems gyvenamąją vietą arba į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą įtrauktiems: 1) Lietuvos Respublikos piliečiams; 2) kitos Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominei erdvei priklausančios Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečiams ir jų šeimos nariams, kuriems išduoti dokumentai, patvirtinantys ar suteikiantys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje; 3) asmenims, kuriems, vadovaujantis Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentais, turi būti taikomi Lietuvos Respublikos teisės aktai; 4) užsieniečiams, turintiems Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi Europos Sąjungoje; 5) užsieniečiams, kuriems suteiktas prieglobstis arba laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje; 6) Australijos, Japonijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados, Naujosios Zelandijos, Pietų Korėjos piliečiams, kuriems išduoti leidimai laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, ir jų šeimos nariams, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, kuriems išduoti leidimai laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje; 7) Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės piliečiams, kuriems išduoti leidimai laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, ir jų šeimos nariams, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, kuriems išduoti dokumentai, suteikiantys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje; 8) asmenims, kuriems suteiktas perkeliamojo asmens statusas; 9) užsieniečiams, kuriems leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje išduotas kaip ketinantiems dirbti Lietuvos Respublikoje aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą.

Įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatyme, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatyme, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (Įstatymo 2 straipsnis).

Teisę gauti individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensaciją turi asmenys, kuriems Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo nustatyta tvarka nustatytas individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis (Įstatymo 3 straipsnis).

UTPI 2 straipsnyje apibrėžiamos pagrindinės UTPĮ sąvokos. Leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje (toliau – ir leidimas laikinai gyventi) – dokumentas, suteikiantis užsieniečiui teisę laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje jame nurodytą laiką (14 dalis). Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimas gyventi Europos Sąjungoje (toliau – ir leidimas nuolat gyventi) – dokumentas, suteikiantis užsieniečiui teisę gyventi Lietuvos Respublikoje ir patvirtinantis užsieniečio nuolatinio gyventojų statusą (15 dalis). Prieglobstis Lietuvos Respublikoje – UTPĮ nustatytais pagrindais ir tvarka užsieniečiui suteikiamas pabėgėlio statusas arba papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje (23 dalis). Laikinoji apsauga – UTPĮ nustatyta tvarka užsieniečiui suteikiama neatidėliotina ribotos trukmės apsauga Lietuvos Respublikoje, esant užsieniečių, negalinčių grįžti į savo kilmės valstybę, antplūdžiui į Europos Sąjungą arba kylant tokio antplūdžio pavojui (12¹ dalis).

Pagal UTPĮ 40 straipsnio 1 dalį, leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas ar keičiamas užsieniečiui, jeigu: jis ketina dirbti Lietuvos Respublikoje pagal UTPĮ 44 straipsnio nuostatas (4 punktas); jis ketina dirbti Lietuvos Respublikoje aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą pagal UTPĮ 44¹ straipsnio nuostatas (4¹ punktas); nelydimas nepilnametis užsienietis negražinamas į užsienio valstybę, užsienietis negali išvykti iš Lietuvos Respublikos arba negali grįžti į kilmės valstybę dėl UTPĮ 130¹ straipsnyje nurodytų aplinkybių, arba užsieniečio negalima grąžinti į užsienio valstybę, arba išsiųsti iš Lietuvos Respublikos UTPĮ 130 straipsnio 1, 2,

4 dalyse nurodytais atvejais, arba užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos vykdymas sustabdytas dėl UTPI 132 straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių (8 punktas); jam UTPI nustatyta tvarka suteikta papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje (9 punktas); jam UTPI nustatyta tvarka suteikta laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje (10 punktas). Leidimas nuolat gyventi gali būti išduodamas užsieniečiui, jeigu jis gavo pabėgėlio statusą Lietuvos Respublikoje (UTPI 53 straipsnio 1 dalies 7 punktas).

Pagal Tvarkos aprašą, sprendimus dėl tikslinių kompensacijų teikimo priima (įskaitant jų pasirašymą) ir pranešimus apie priimtus sprendimus pasirašo, be kita ko, dėl tikslinių kompensacijų neskyrimo – Socialinių išmokų skyriaus valstybės tarnautojai, kurių pareigybų aprašymuose, patvirtintuose Administracijos direktoriaus įsakymu, nustatyta prašymų nagrinėjimo ir sprendimų priėmimo funkcija (15.1 papunktis). Pagal Pareigybės aprašymą, Išmokų skyrimo poskyrio vyriausiasis specialistas, be kitų funkcijų, nagrinėja prašymus ir priima sprendimus dėl socialinių išmokų skyrimo, neskyrimo ir kt. (11 punktas).

Taigi, apibendrinant aptartas Įstatymo nuostatas, pažymėtina, kad Įstatymas aiškiai nustato asmenis, turinčius teisę gauti tikslines kompensacijas ir kuriems jis yra taikomas. Be Lietuvos Respublikos piliečių, kitos Europos Sąjungos valstybės narės piliečių ir kitų nurodytų asmenų (Įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 1–3, 6–8 punktai), šis Įstatymas taip pat taikomas ir užsieniečiams, atitinkantiems tam tikras, nustatytas sąlygas (Įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 4, 5, 9 punktai). Sprendimus dėl tikslinių kompensacijų skyrimo priima įgalioti Administracijos valstybės tarnautojai.

Nagrinėjamu atveju bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja kreipėsi į Administraciją su Prašymu skirti tikslinę kompensaciją (duomenys neskelbtini).

Gyventojų registro-duomenų bazės išrašo duomenimis, pareiškėjos šeimos nariai: (duomenys neskelbtini) (sutuoktinis), (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini).

ANTA informacinės sistemos-duomenų bazės išrašo duomenimis, nepilnamečiam vaikui (duomenys neskelbtini) nustatytas sunkus neįgalumas bei nustatyti specialieji poreikiai (nurodyta, kad poreikiai – IPTIK I) laikotarpiu (duomenys neskelbtini).

Į bylą pateikti duomenys, kad pareiškėja turi leidimą gyventi, leidimo rūšis – leidimas laikinai gyventi, galioja iki 2027 m. kovo 4 d., nurodyta pilietybė – (duomenys neskelbtini), pastabose nurodyta: „UTPI 40 str. 1 d. 8 p.“ Taip pat į bylą pateiktas (duomenys neskelbtini) leidimas gyventi, leidimo rūšis – leidimas laikinai gyventi, galioja iki 2026 m. rugsėjo 4 d., pilietybė – (duomenys neskelbtini), pastabose nurodyta: „UTPI 40 str. 1 d. 8 p.“ (duomenys neskelbtini) išduotas leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, nurodyta – laikinoji apsauga, pastabose nurodyta: „UTPI 40 str. 1 d. 10 p.“ (duomenys neskelbtini) išduotas leidimas gyventi, leidimo rūšis – leidimas laikinai gyventi, pilietybė – (duomenys neskelbtini), pastabose nurodyta: „UTPI 40 str. 1 d. 4 p. ir 44 str. 1 d. 2 p.“

Taigi, kaip matyti iš į bylą pateiktų duomenų, tiek pareiškėjai, tiek jos vaikui (duomenys neskelbtini), kurie turi (duomenys neskelbtini), jiems leidimas laikinai gyventi yra išduotas UTPI 40 straipsnio 1 dalies 8 punkto pagrindu (nelydimas nepilnametis užsienietis negražinamas į užsienio valstybę, užsienietis negali išvykti iš Lietuvos Respublikos arba negali grįžti į kilmės valstybę dėl šio Įstatymo 130¹ straipsnyje nurodytų aplinkybių, (130¹ straipsnis „Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui, kuris negali išvykti iš Lietuvos Respublikos dėl humanitarinių priežasčių arba negali grįžti į kilmės valstybę“) arba užsieniečio negalima grąžinti į užsienio valstybę, arba išsiųsti iš Lietuvos Respublikos šio Įstatymo 130 straipsnio 1, 2, 4 dalyse nurodytais atvejais, arba užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos vykdymas sustabdytas dėl šio Įstatymo 132 straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių).

Administracijos Socialinių išmokų skyrius, priimdamas ginčijamą Sprendimą, vadovavosi Įstatymo 1 straipsnio 2 dalimi ir rėmėsi ta faktine aplinkybe, kad (duomenys neskelbtini) 2025 m. rugsėjo 4 d. yra išduotas leidimas laikinai gyventi, o tikslinės kompensacijos skiriamos esant Įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 4, 5 ir 9 punkte nurodytoms aplinkybėms. Pareiškėja skunde Komisijai argumentuoja, kad Įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 4, 5 ir 9 punktai sieja teisę į kompensaciją ne su abstrakčiu „leidimu laikinai gyventi“, o su konkrečiomis užsieniečių kategorijomis, todėl Sprendimas, kuriame nenurodyta, kodėl „leidimas laikinai gyventi“ nepatenka į minėtas Įstatymo 1

straipsnio 2 dalyje nurodytas grupės, laikytinas nepakankamai motyvuotu. Komisija pažymi, kad iš Sprendimo turinio matyti, kad jame yra išvardijami užsieniečiai, kuriems skiriamos tikslinės kompensacijos, tuo tarpu pareiškėja skunde Komisijai nenurodo ir niekaip nepagrindžia, kad jos nepilnametis vaikas (duomenys neskelbtini) yra priskirtini prie Įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 4, 5 ir 9 punktuose išvardintų asmenų. Byloje nepateikta duomenų, kad pareiškėjos nepilnametis vaikas (duomenys neskelbtini) ar pati pareiškėja turi Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi Europos Sąjungoje ar suteiktas prieglobstis arba laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje ar leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje būtų išduotas kaip ketinantiems dirbti Lietuvos Respublikoje aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą, t. y. kad patenka į Įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 4, 5 ir 9 punktuose nurodytų užsieniečių apibrėžtį. Nesant duomenų, kad (duomenys neskelbtini) atitinka Įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 4, 5 ir 9 punkte nustatytas sąlygas, Įstatymas (duomenys neskelbtini) (ir jį atstovaujančiai pareiškėjai) netaikomas ir tikslinė kompensacija pagal šį Įstatymą negali būti skirta, kaip pagrįstai sprendė atsakovė skundžiamame Sprendime.

Komisija sutinka su atsakovės atsiliepimo argumentais, kad pagal Įstatymo 3 straipsnio 1 dalį, teisę gauti tikslinę kompensaciją turi asmenys, kuriems yra nustatytas individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis, tad šiuo atveju turi būti vertinamas ne kitų pareiškėjos šeimos narių statusas, o tikslinės kompensacijos gavėjo statusas. Pažymėtina, kad Įstatyme aiškiai nustatyta, kokiems užsieniečiams jis taikomas ir atsakovė šiuo atveju negali veikti kitaip, kaip tik vadovaudamasi šio Įstatymo nuostatomis. Atsakovė negali Įstatymo nuostatų aiškinti plečiamai ir Įstatymą taikyti ir kitų užsieniečių, kurie nenurodyti Įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 4, 5, 9 punktuose, atžvilgiu. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra išaiškinęs, kad viešojo administravimo subjektų, skirtingai nei privačių asmenų, veikloje taikomas principas „viskas, kas aiškiai nėra leista, yra draudžiama“. Tad viešojo administravimo subjekto atlikti viešojo administravimo veiksmai, viršijant jam suteiktus įgaliojimus, taip pat ir individualių administracinių aktų leidimas, viršijant suteiktą kompetenciją, yra neteisėti (pvz., 2010 m. vasario 1 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-35/2010, 2012 m. gegužės nutartis administracinėje byloje Nr. A⁶⁶²-1356/2012, 2015 m. gruodžio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1217-602/2015). Ginčijamu Sprendimu atsakovė pagrįstai nusprendė neskirti tikslinės kompensacijos, nes remiantis Įstatymo nuostatomis, atsakovė priimti kitokią sprendimą neturėjo teisės, kadangi tai būtų veikimas viršijant suteiktus įgaliojimus.

Komisija nesutinka su pareiškėjos skundo argumentais, kad Sprendimas nepakankamai motyvuotas. Pažymėtina, kad Sprendime yra nurodytas tiek teisinis pagrindas, t. y. konkrečios Įstatymo 1 straipsnio 2 dalies nuostatos, tiek faktinės aplinkybės dėl (duomenys neskelbtini) turimo leidimo laikinai gyventi, iš Sprendimo turinio yra pakankamai aišku, kodėl tikslinė kompensacija neskiriama. Sprendimas atitinka esminius VAI 10 straipsnio 5 dalyje nustatytus administraciniam sprendimui keliamus reikalavimus ir priimtas kompetentingo subjekto (Administracijos įgalioto asmens pagal Tvarkos aprašo 15.1 papunktį, Pareigybės aprašo 11 punktą) bei neviršijant suteiktų įgaliojimų. Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, nėra pagrindo panaikinti Sprendimą pareiškėjos nurodytais argumentais. Netenkinus pareiškėjos skundo reikalavimo dėl Sprendimo panaikinimo, nėra pagrindo tenkinti ir išvestinį pareiškėjos skundo reikalavimą įpareigoti Administracijos Socialinių išmokų skyrių priimti naują sprendimą. Pareiškėjos skundas atmetamas visa apimtimi.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos Asmens X skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Komisijos nariai

Ingrida Sabaliauskienė

Eglė Bilevičiūtė

Žydrūnas Plytnikas